

Kärkihanke 3: Nopeutetaan siirtymistä työelämään (YO)

A) OPISKELIJAVALINTOJEN UUDISTAMINEN

Velvollisuus paikkojen varaamiseen ensimmäistä paikkaa hakeville tuli voimaan syksyllä 2016 alkaneen koulutuksen yhteishaussa. Opetus- ja kulttuuriministeriö on seurannut paikkojen varaamisen käyttöä ja vaikutusta. Sekä syksyllä 2016 että syksyllä 2017 alkaneen koulutuksen yhteishaussa paikkojen varaamisesta hyötyi noin 250 ensimmäistä paikkaa hakenutta. Kaikissa korkeakouluissa ja valtaosassa hakukohteista paikkoja varataan ensimmäistä paikkaa hakeville niin vähän, että sillä ei ollut vaikutusta valinnan tulokseen.

1.Miten korkeakoulu aikoo järjestää paikkojen varaamisen lisätäkseen ensimmäistä paikkaansa hakevien osuutta opiskelijoiksi valittavista?

2.Onko korkeakoulu kehittänyt opiskelijavalinnan kriteerejä niin, että koulutusalojen sukupuolisegregaatiota voidaan purkaa? Mitä tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumiseen liittyviä haasteita korkeakoulu on tunnistanut opiskelijavalinnoissa ja niiden kehittämisessä korkeakoulutasolla ja valtakunnallisesti?

1. Opiskelijavalintojen uudistamishankkeeseen liittyen on parhaillaan käynnissä valtakunnallinen, alakohtainen yhteistyökeskustelu. Tampereen yliopisto kannattaa yhteistyötä opiskelijavalinnoissa, ja myös tätä teemaa pohditaan alakohtaisesti.

2. Tampereen yliopisto on juuri päivittänyt opiskelijavalintojen laatulistan. Laatulistan mukaan valintaperusteissa otetaan huomioon erilaisia näkökulmia ja erilaisen koulutustaustan omaavien mahdollisuudet tulla valituksi. Valintaperusteet ovat ymmärrettäviä, läpinäkyviä ja tasa-arvon kannalta harkittuja.

Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumisen kannalta on tärkeää säilyttää jatkossakin riittävästi erilaisia väyliä erilaisille hakijoille.

B) TOISEN ASTEEN KOULUTUKSEN JA KORKEA-ASTEEN KOULUTUKSEN VÄLISEN YHTEISTYÖN LISÄÄMINEN

3.Mitä uusia yhteistyökäytäntöjä korkeakoululla on toisen asteen kanssa? Valmisteleeko korkeakoulu uusia yhteistyömalleja toisen asteen kanssa?

Toisen asteen kanssa tehdään tiivistä yhteistyötä alueen toimijoiden kanssa. Mikäli lukiolain muutos hyväksytään, syvennetään yhteistyötä entisestään. Alueen korkeakouluopintoja on jo pitkään tarjottu yhteistyöoppilaitoksille ns. Korota-tarjottimen kautta.

Erityisesti yhteistyö on lisääntynyt Normaalikoulun lukion kanssa, joka toimii nykyään yliopistokampuksella. Lukiolaiset voivat osallistua yliopiston kursseille ja Tampereen yliopiston tutkinto-opiskelijat voivat osallistua Normaalikoulun lukion kielikursseille.

C) DIGITAALISET OPPIMISYMPÄRISTÖT, VERKKO-OPETUS-TARJONTA JA DIGITAALINEN

KOULUTUSYHTEISTYÖ JA DIGIPEDAGOGINEN OSAAMINEN

4. Onko korkeakoulu käynnistänyt uusia, edellisellä kierroksella raportoimattomia digitaalisten oppimisympäristöjen, korkeakoulujen yhteisen tai vastavuoroisesti järjestetyn opintotarjonnan, yhteisen oppimateriaalituotannon, digipedagogisen osaamisen arvioinnin ja kehittämisen tai avoimen opintotarjonnan kehittämishankkeita?

5. Mitä mahdollisuuksia korkeakoulu on tunnistanut yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistämiseksi digitaalisessa opetuksessa?

Kysymysten 4 ja 5 tematiikkaan liittyvät kehittämishankkeet tehdään Tampere3-yhteistyössä uuden yliopiston ja koko Tampereen korkeakouluyhteisön tarpeisiin, projekteja on jo käynnissä tai käynnistymässä. Tampere3-yhteistyössä kartoitetaan nykytilanne digitaalisten oppimisympäristöjen osalta, määritellään toimintaympäristö opetuksen verkkopalveluille sekä toteutetaan yhtenäinen digitaalinen oppimisympäristö Tampere3- korkeakoulujen käyttöön. Opetusta ja oppimista palvelevat ympäristöt, olivat ne sitten fyysisiä, virtuaalisia, sosiaalisia tai kulttuurisia, voivat hyötyä digitaalisempien oppimisympäristöjen käytöstä niiden tuodessa joustavuutta ja ajasta ja paikasta vapaita oppimis- ja opetustilanteita. Oppimisympäristö ei tässä yhteydessä tarkoita yhtä järjestelmää, vaan useiden toimintojen kokonaisuutta, joka on käyttökokemukseltaan yhtenäinen. Ratkaisuihin voidaan hyödyntää digitalisaatiota laajastikin, mutta niiden ytimessä on oltava myös opetuksen tavoitteisiin, menetelmiin ja arviointiin liittyviä innovaatioita. Opettajuuden tukemiseen suunnitellaan palveluita siten, että opetushenkilökunta tuntee monipuolisesti ajantasaisia erilaisia opetus- ja ohjausmenetelmiä, opetusteknologioita sekä oppimisjärjestelmiä ja osaavat soveltaa niitä opetukseen huomioiden osaamisperustaisuuden. Viime vuonna Tampereen yliopistossa aloitettua digimenteritoimintaa on laajennettu Tampere3-kontekstiin. Toiminnalla pyritään opetuksen kehittämistoiminnan tukemiseen ja tietoisuuden lisäämiseen digitalisaation mahdollisuuksista. Välillisesti toiminta tukee myös laadukkaampien verkkototeutusten kehittämistä.

Opiskelijoiden joustavien opintopolkujen tukemiseksi Tampere3:ssa toteutettiin vuonna 2016 projektina ensimmäinen versio ristiinopiskelun tukipalvelusta erityisesti tutkinto-opiskelijoiden ja ammatillisen opettajakoulutuksen opiskelijoiden opintotarjonnan laajentamiseksi ja opintohallinnollisen prosessin automatisoimiseksi. Tampereen yliopisto koordinoi kansallista Ristiinopiskelun kehittäminen -hanketta, jossa toimintamallia kehitetään edelleen kansalliselle tasolle tukemaan korkeakoulujen yhteistyötä opetuksen järjestämisessä. Vuonna 2017 hankkeessa laadittiin korkeakoulujen yhteistyönä prosessikuvaukset yhteisesti tuettavista ristiinopiskelun muodoista, joita tukemaan kehitetään seuraavassa vaiheessa tietojärjestelmiä. Nykyisellä toimintatavalla Tampere3:ssa ollaan toteutettu n. 1000 opintojakson yhteistarjonta. Opiskelijat ovat löytämässä tarjonnan antamat mahdollisuudet. Kuluva lukuvuoden 2017-2018 osalta tammikuun lopussa ristiinopiskelussa opintojaksoille ilmoittautuneita oli 2000, jossa oli lisäystä 40% edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan nähden. Tampere3:ssa ollaan aktiivisesti kehittämässä ja hyödyntämässä ristiinopiskelun toimintatapoja. Tärkeitä näkökulmia ristiinopiskelun hyödyntämisessä ovat yliopiston ja ammattikorkeakoulun muodostaman korkeakouluyhteisön opiskelijoiden tukeminen, yliopistojen yhdistymisen siirtymäajan tuki sekä palveluiden laajentaminen kv-opiskelijoiden käyttöön oppijanumeron käyttöönoton kautta.

D) OPINTOJEN YMPÄRIVUOTISTAMINEN

6. Miten korkeakoulu huolehtii ympärivuotisesta opintotarjonnasta siten, että opiskelija voi suorittaa opintoja joustavasti esimerkiksi kesäopintoina? Kuinka laajasti järjestätte eri aloilla tutkinto-opiskelijoille ajan ja paikan suhteen joustavia opintoja, esimerkiksi verkko-opintoja ja intensiivikursseja?

Kysymykset 4. ja 5. vastaavat osittain myös tähän.

Sähköisiä tenttejä on mahdollista suorittaa ympäri vuoden. Lisäksi opetussuunnitelmiin on lisätty vaihtoehtoisia suoritustapoja. Opintojaksoihin pyritään lisäämään verkkototeutuksia ja esimerkiksi varhaiskasvatuksen koulutuksessa alkaa syksyllä 2018 monimuotototeutus.

Kesäopinnoista tiedottamista tehostetaan. Joissakin tutkinto-ohjelmissa järjestetään avointa yliopisto-opetusta myös kesällä, ja ryhmiin on varattu paikkoja myös tutkinto-opiskelijoilla. Kesällä on tarjolla sekä tenttejä että muita itsenäisiä suoritustapoja. Summer School laajenee vuonna 2018 Tampere3-yhteistyöksi, ja tarjolla on yli 30 opintojaksoa. Summer School -opinnot ovat Tampere3-korkeakoulujen opiskelijoille maksuttomia.

E) MUUTA

7.Mitä muita toimenpiteitä on meneillään tai harkitaan työelämään siirtymisen nopeuttamiseksi?

8.Millaisia toimenpiteitä on meneillään aiempien opintojen tai muutoin hankitun osaamisen tunnustamisen parantamiseksi?

7. Yliopisto toteutti koulutuksen ulkoisen arvioinnin vuonna 2016. Tulosten perusteella laadittiin toimenpidesuunnitelma, joihin sisältyvillä toimenpiteillä varmistetaan mm. opintojen sujuva eteneminen. Keväällä 2018 toteutetaan tiedekuntien seuranta- ja palautejärjestelmien vertaisarviointi. Tarkoituksena on koota ja lisätä hyviä käytäntöjä seuranta- ja palautetiedon hyödyntämisestä ja niiden perusteella tehtävistä kehittämistoimenpiteistä myös opintojen sujuvoittamiseksi.

8. Aiempien opintojen tunnustamisen menettelyt ovat jo pitkään olleet selkeät ja toimivat. Vuonna 2017 yliopiston verkkosivuilla julkaistiin uusi Opiskelun opas, johon on kerätty kaikki asiaan liittyvä ohjeistus vielä aiempaa paremmin opiskelijoiden saataville.

Koulutuksen kehittämisessä on korostettu osaamisperustaisen opetussuunnitelman merkitystä muutoin hankitun osaamisen tunnustamisessa. Seuraavalla opetussuunnitelmakaudella kiinnitetään entistä enemmän huomiota opintojen osaamistavoitteiden kuvaamiseen, jotta muutoin hankitun osaamisen tunnustaminenkin tulee sujuvammaksi. Tampere3-yhteistyössä laaditaan selkeät toimintamallit sekä opettajille että opiskelijoille.